KHOA ĐIỆN-ĐIỆN TỬ Bộ Môn Cơ Sở KỸ Thuật Điện Tử

CHƯƠNG 6: ĐẠI SỐ BOOLE VÀ MẠCH LOGIC TỔ HỢP

Tín hiệu tương tự

<u>Tín hiệu tương tự (</u>analog signal): là tín hiệu có biên độ (giá trị) liên tục theo thời gian.

Tín hiệu số

Chỉ có 2 trạng thái:

đóng – ngắt

Tín hiệu

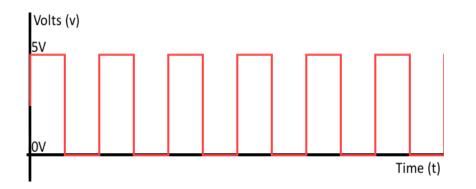
điện

Tín hiệu chỉ có 2 trạng thái, qui ước biểu biễn bằng 2 mức điện áp cách biệt rõ rệt, đại diện bằng 2 số 0, 1.

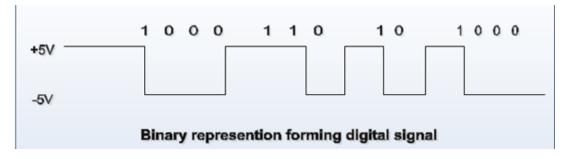
Chỉ có 2 trạng thái: sáng – tắt

Tín hiệu số

2 mức điện áp

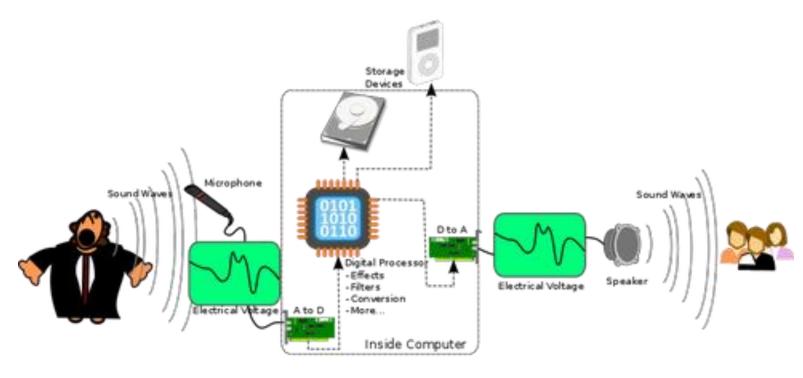
2 mức điện áp

-5V: mức 0 5V: mức 1

<u>Tín hiệu số là tín hiệu điện chỉ có 2 mức điện áp cách biệt nhau rõ</u> rệt (đại diện bởi hai số 1 và 0) để biểu điễn cho sự thay đổi một thuộc tính nào đó của một đối tượng.

Tín hiệu số

Tín hiệu tương tự

Mã số - Hệ thập phân - Decimal

Mã số - Hệ nhị phân - Binary

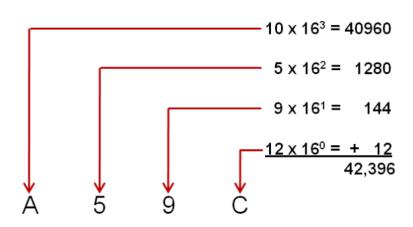

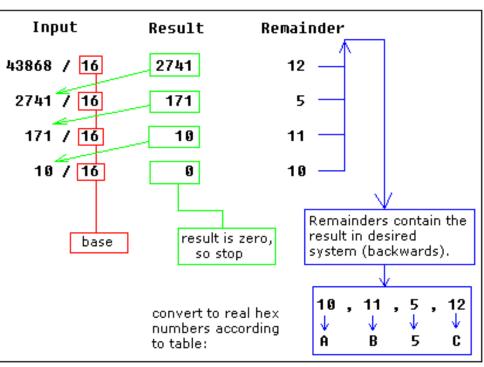
$$10010101_2 = 1.2^7 + 0.2^6 + 0.2^5 + 1.2^4 + 0.2^3 + 1.2^2 + 0.2^1 + 1.2^0 = 149_{10}$$

Mã số - Hệ thập lục phân - Hexa

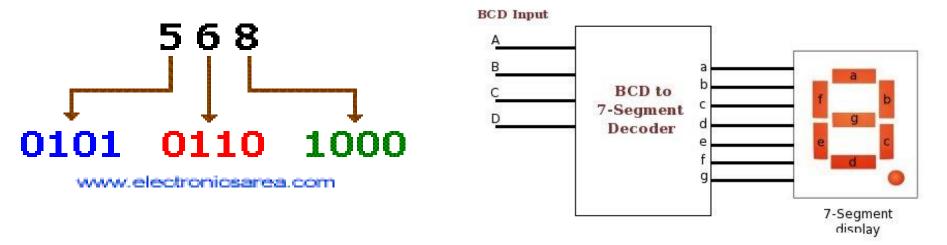
1000. 1011. 0101. 1101 = $8B5D_{H}$

Mã số - Mã BCD - Binary Coded Decimal

LEALT LUSTE

	а	b	С	d	e	f	g	ついてきいて
0000	1	1	1	1	1	1	0	0
0001	0	1	1	0	0	0	0	1
0010	1	1	0	1	1	0	1	2
0011	1	1	1	1	0	0	1	3
0100	0	1	1	0	0	1	1	4
0101	1	0	1	1	0	1	1	5
0110	1	0	1	1	1	1	1	6
0111	1	1	1	0	0	1	0	7
1000	1	1	1	1	1	1	1	8
1001	1	1	1	1	0	1	1	9

Chuyển đổi giữa các mã

Thaä p phaâ	Thaäp luïc phaân	Nhò phaân	Thaäp phaân	Thaäp luïc phaân	Nhò phaân
n					1000
0	0	0000	8	8	1000
1	1	0001	9	9	1001
2	2	0010	10	Α	1010
3	3	0011	11	В	1011
4	4	0100	12	С	1100
5	5	0101	13	D	1101
6	6	0110	14	E	1110
7	7	0111	15	F	1111

Đại số Boole

- Đại số Boole đưa ra các phép toán làm việc với tập {0, 1}
- Các phép toán thường dùng trong đại số Boole:
  - Phép lấy phần bù được định nghĩa bởi : 0 = 1 và 1 = 0
  - Phép lấy tổng Boole, ký hiệu '+':

$$1+1=1$$
, $1+0=1$, $0+1=1$, $0+0=0$

Phép lấy tích Boole, ký hiệu '.':

$$1.1 = 1, 1.0 = 0, 0.1 = 0, 0.0 = 0$$

Hàm Boole

$$Y = f(A)$$

$$Y = f(A,B)$$

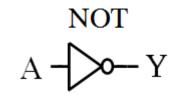
A, B là một biến nhị phân (có hai giá trị 0 và 1)

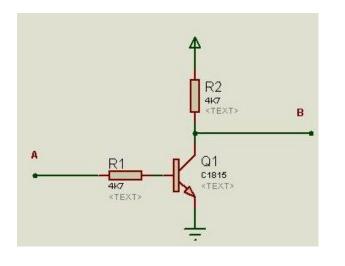
Y là một hàm số nhị phân tùy thuộc vào A, B

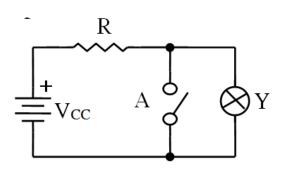

Cổng logic - NOT Y = A (A đảo)

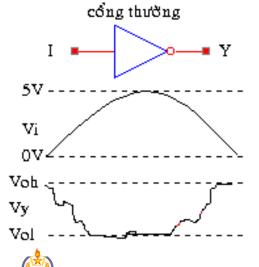
$$Y = \overline{A}$$
 (A đảo)

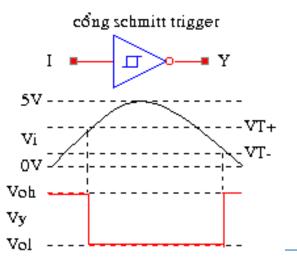

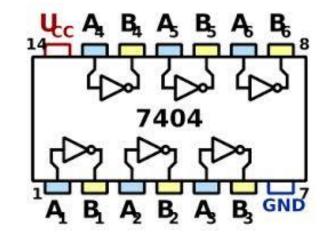

A	Y
0	1

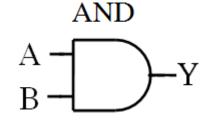

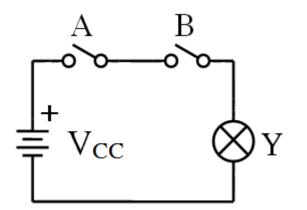

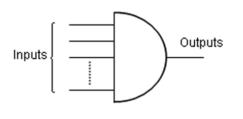
Cổng logic - AND

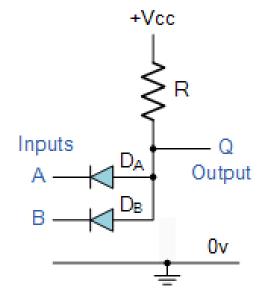

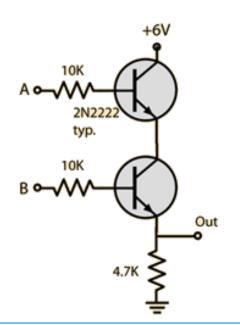

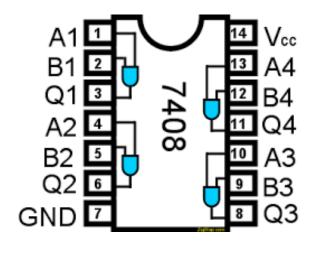
В	Y
0	0
1	0 0
0	0
1	1
	0 1 0

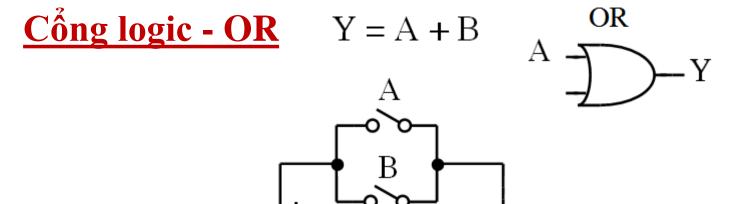

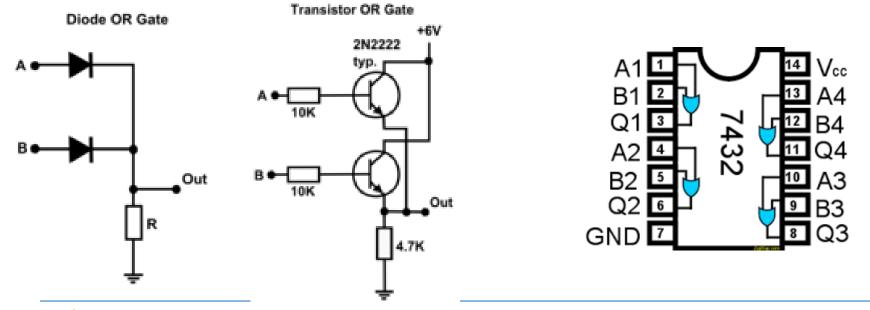

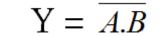
 V_{CC}

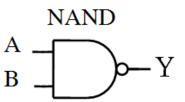
А	В	Y
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	1

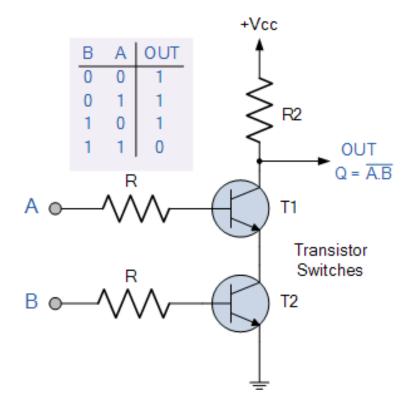

Cổng logic - NAND

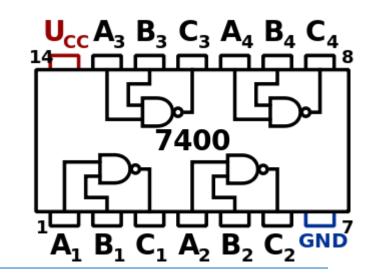

Α	В	Y
0	0	1
0	1	1
1	0	1
1	1	0

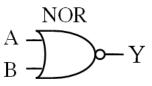

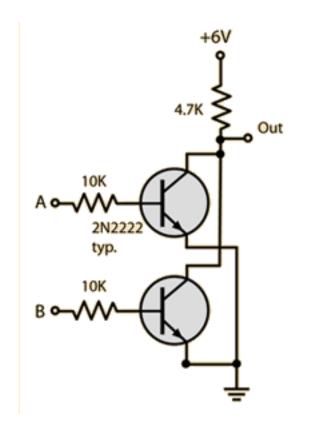

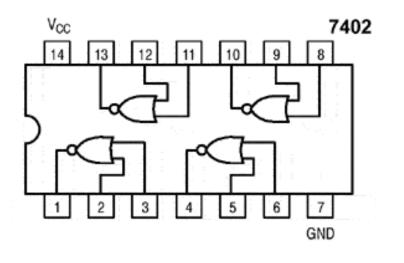
 $\underline{\text{C\^{o}ng logic - NOR}} \quad Y = \overline{A + B} \quad A = \overline{A}$

$$Y = \overline{A + B}$$

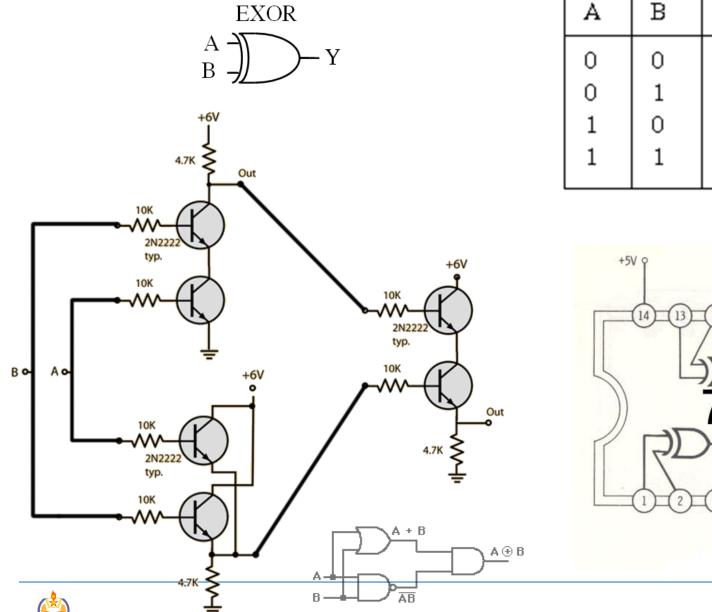
В	Y
0	1
1	0
0	0 0
1	0
	0 1 0

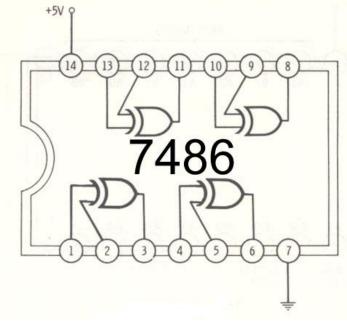

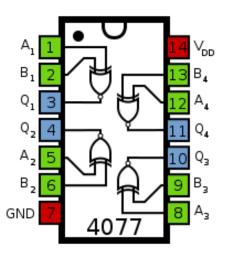

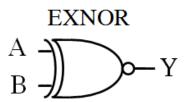

Α	В	Y
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	0
I		l

Cổng logic – EXNOR
$$Y = \overline{A \oplus B} = \overline{A.B} + A.B$$

A	В	Y
0	0	1
0	1	1 0 0
1	0	
1	1	1

Qui tắc cơ bản của đại số Boole

Basic Rules of Boolean Algebra

1.	A + 0 = A	7. $\mathbf{A} \cdot \mathbf{A} = \mathbf{A}$
2.	A+1=1	$8. \mathbf{A} \cdot \overline{\mathbf{A}} = 0$
3.	$\mathbf{A} \cdot 0 = 0$	9.
4.	$A \cdot 1 = A$	10. A + AB = A
5.	A + A = A	11. $A + \overline{A}B = A + B$
6.	$A + \overline{A} = 1$	12. $(A + B)(A + C) = A + BC$

DeMorgan's Theorem

$$\overline{(AB)} = (\overline{A} + \overline{B}) \qquad \overline{(A + B)} = (\overline{A} \overline{B})$$

Ví dụ đơn giản biểu thức dùng đại số Boole

= A + CA + CB

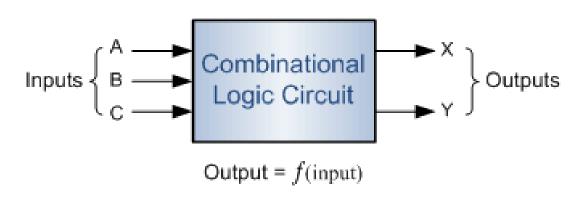
$$(A+B).(A+C) = A(A+B) + C(A+B)$$

= A.A + AB + CA + CB
= A + AB + CA + CB vì A.A = A

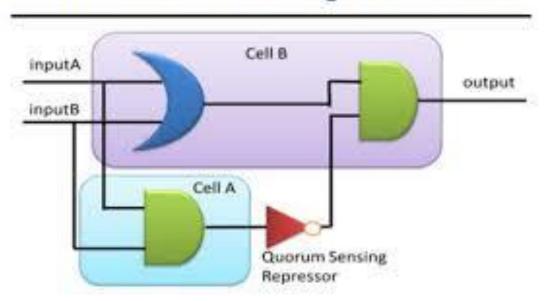
vi A + AB = A

Mach logic tổ hợp – Combinational Logic

Mạch logic tổ hợp là mạch logic mà các ngõ ra của nó tại một thời điểm nào đó chỉ phụ thuộc vào tổ hợp logic ngõ vào.

Combinational Logic Circuits

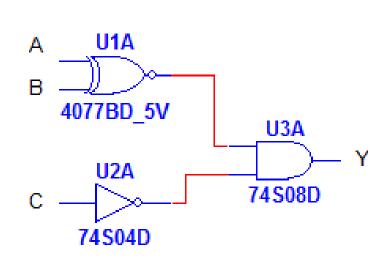

Ví dụ thiết kế mạch logic tổ hợp

Một căn phòng có 3 công tắc, người chủ nhà muốn bóng đèn sáng khi cả 3 công tắc đều hở, hoặc khi công tắc 1 và 2 đóng còn công tắc thứ 3 hở. Hãy thiết kế mạch logic thỏa mãn điều kiện trên.

	Ngô và	0	Ngô 1	<u>ra</u>
Α	В	C	Y	_
0	0	0	1	$(sáng) \rightarrow \overline{A} \overline{B} \overline{C}$
0	0	1	0	
0	1	0	0	
0	1	1	0	
1	0	0	0	
1	0	1	0	
1	1	0	1	(sáng)→ $AB\overline{C}$
1	1	1	0	-

$$Y = \overline{A} \, \overline{B} \, \overline{C} + AB \, \overline{C} = (\overline{A} \, \overline{B} + AB \,) \overline{C}$$
$$= (\overline{A} \oplus \overline{B}) \overline{C}$$

Ví dụ thiết kế mạch logic tổ hợp

Thiết kế mạch logic tổ hợp có 3 ngõ vào A, B, C. Ngõ ra Y= 1 khi ngõ vào tạo thành tổ hợp nhị phân tương ứng giá trị thập phân 3, 4, 6.

